

# ***De achterkant van het boek Hosea***

***David Pawson***  
***(1930 - 2020)***



Overgenomen met toestemming van de uitgever uit: Sleutels tot de Bijbel van David Pawson, uitgave van Stichting Opwekking).

## Inhoud

|                                                     |    |
|-----------------------------------------------------|----|
| Het boek Hosea .....                                | 3  |
| Verbondsliefde .....                                | 4  |
| Van de kant van' God .....                          | 4  |
| Van de kant van Israël .....                        | 4  |
| De achtergrond (hoofdstuk 1 - 3) .....              | 5  |
| Hoofdstuk 1: de kinderen .....                      | 5  |
| Hoofdstuk 2: de vrouw .....                         | 6  |
| Hoofdstuk 3: de echtgenoot .....                    | 6  |
| De boodschap (hoofdstuk 4 - 14) .....               | 7  |
| De schuldige partijen .....                         | 9  |
| Wat kunnen we vandaag doen met Amos en Hosea? ..... | 14 |

## Het boek Hosea

Tien jaar nadat Amos in Bethel had. lopen prediken, kwam er een een profeet het toneel op. Hij was de laatste profeet van God voor de tien stammen van Israël in het noorden. We hebben eerder al gezien dat de bediening van Hosea echt het tegendeel was van die van Amos. Hier ging het allereerst over genegenheid en niet over beschuldigingen; hij probeerde het volk te bereiken met vriendelijke, vleiende taal en niet met harde waarschuwingen; met genade en niet met rechtspraak. Dit is Gods allerlaatste oproep aan de tien stammen voordat die moeten verdwijnen.

In deze profetie kunnen we een sleutelwoord vinden, dat in feite de hele profetie tekent. Het is het Hebreeuwse woord *chesed* (de eh wordt uitgesproken als de 'g' in 'gaan'). Je kunt het woord niet zomaar even in het Nederlands vertalen. Het is in wezen een stukje verbondstaal, dat aangeeft met wie je een verbondsrelatie hebt. Het betekent 'liefde', maar het heeft veel meer van 'loyaliteit' in zich. Echte liefde is ook niet echt, als die niet loyaal is.

*Chesed* wordt vaak vertaald met 'liefdevolle vriendelijkheid' of met 'trouw'. De vertaling 'trouw' wordt in onze Bijbels veel vaker gebruikt dan de vertaling 'vriendelijkheid'. Het betekent onvoorwaardelijke liefde en onvergankelijke toewijding - dat wil dus zeggen dat we zo toegewijd zijn aan iemand dat we altijd van die ander zullen blijven houden - wat er ook gebeurt.

Het oud-Nederlandse woord 'gelofte' ligt er dicht bij (wie kent niet meer ons woord 'verloofd'). Op zich is het al een teken, dat dat woord 'verloving' al bijna helemaal verdwenen is, omdat die vorm van toewijding ook al bijna niet meer voorkomt. We zien veel te veel voorbeelden van liefde zonder toewijding.

Mensen genieten een tijdje van de liefde met de een, en dan laten ze die eerste weer vallen om met de liefde van een ander verder te gaan.

## Verbondsliefde

Het hele verbond tussen God en Israël wordt getekend door de verbondsliefde en daarom dus door *chesed*, de *ik-loop.-nooit-weg-liefde*. En dat is waar: het boek Hosea beschrijft de verbondsliefde van God voor zijn bruid, Israël.

## Van de kant van' God

God beloofde in Zijn verbond met hen om voor hen te zorgen, hen te beschermen en hen altijd van het nodige te voorzien. Hij had hen uit Egypte gered en bij de Sinaï had Hij hun de mogelijkheid geboden om Zijn volk te worden - en die mogelijkheid hadden ze aangenomen. God zocht naar gehoorzaamheid, die ze Hem 'graag en opgewekt brachten - een bruid, die wilde leven zoals Hij dat van haar mocht verwachten.

## Van de kant van Israël

God verwachtte van Israël dat het volk met blijdschap en maar al te graag Zijn geboden zou houden; die geboden waren immers tot hun welzijn gegeven; het zou een feest zijn, die te gehoorzamen. De psalmen van David drukken zijn vreugde uit in het volgen van de Wet van God. De langste psalm in de Bijbel (119) gaat helemaal over de zegening van de Wet. Maar het volk van God als geheel gehoorzaamde Hem niet en tegen de tijd van Hosea was die ongehoorzaamheid wel op z'n toppunt gekomen.

God moest via de boodschappen van Hosea zeggen: "Wat hebben jullie met ons huwelijk gedaan?" Hij verzekerde hen van Zijn loyale liefde, maar Hij was er ook zeker van dat Hij er niet veel voor terug zou krijgen.

God liet Hosea een heel bijzondere ervaring doormaken, om hem op die manier Gods gevoelens beter te laten begrijpen.

Vaak bereidt God een profeet voor op zijn taak door middel van diens relaties of door het onthouden van zulke relaties. Zo zei God tegen Jeremia dat hij niet moest trouwen, omdat hij op die manier aan Juda de boodschap moest overbrengen dat God door hun gedrag nu ook vrijgezel was. Doordat Jeremia alleen was, leerde hij uit die eenzaamheid hoe God zich voelde zonder Zijn Israël. Ezechiël kreeg van God te horen dat zijn vrouw zou gaan sterven, maar dat hij niet om haar mocht treuren; hij moest op die manier laten zien aan Juda dat God ook van Zijn vrouw was beroofd. En op dezelfde manier moest Hosea dus leren hoe God zich voelde. Hij moest tamelijk ongebruikelijke aanwijzingen van God opvolgen met betrekking tot zijn positie van echtgenoot.

## De achtergrond (hoofdstuk 1 - 3)

De hoofdstukken 1 - 3 geven ons het decor voor ons verhaal. Ze zijn als een autobiografie geschreven en ze zijn echt zo fantastisch, dat de geleerden het er niet over eens kunnen worden of het nu allemaal waar of verzonnen is of dat de volgorde van de hoofdstukken afwijkt van de opeenvolging van gebeurtenissen. Maar ik ben van mening dat het veilig is om het hele verhaal in z'n volle omvang en in z'n directe betekenis volledig te accepteren. De eerste drie hoofdstukken geven ons de hoofdlijn van de profetie.

## Hoofdstuk 1: de kinderen

God zei dat Hosea met een prostituee moest trouwen - iets wat toen al een schokeffect veroorzaakte net als nu en zeker voor iemand die door God als Zijn woordvoerder naar voren zou worden geschoven. Ze hadden drie kinderen, maar van een daarvan was Hosea niet de vader. Daarna keerde zijn vrouw terug tot haar oude beroep. Hosea ging naar haar op zoek en toen hij haar gevonden had, bracht hij haar weer naar huis terug en liet hij haar een hele tijd van straf doormaken, waarin hij geen omgang met haar had als een man met een vrouw. Daarna begon hij weer

verliefd op haar te worden en maakte hij een totaal nieuwe start met haar als zijn eigen vrouw.

De namen van de kinderen zijn een boodschap op zich. De eerste werd genoemd Jizreël en dat betekent 'God zaait het'. Dat jongetje was een erg onhandelbaar, opstandig kind, dat vaak gestraft moest worden.

Het tweede kind was een meisje; het heette Lo-Ruchama en dat betekende 'zonder erbarming'. Het was een verwaarloosd kind, dat geen liefde van haar moeder kreeg.

Het derde kind was weer een jongetje, dat Lo-Ammi genoemd werd en dat betekende 'niet Mijn volk'. Hij was het jongetje waar Hosea niet de vader van was en daarom werd het ook verstoten. De kinderen laten in het kort zien hoe God met Zijn volk Israël omging. De namen van de kinderen speelden in die boodschap een belangrijke rol; ik heb ook nog nooit een ouderpaar ontmoet dat een van deze namen aan hun kinderen heeft gegeven!

## Hoofdstuk 2: de vrouw

Hoofdstuk 2 vertelt ons drie dingen over de vrouw van Hosea. Ten eerste dat ze door haar eigen kinderen aangeklaagd werd voor haar leefstijl en haar gedrag. Ze wisten dus dat ze verkeerd bezig was. Bovendien strafte Hosea haar voor haar kwalijke gedrag en uiteindelijk werd ze als zijn vrouw in ere hersteld. Ook hier blijkt uit de alliteratie in het woordgebruik de ernst van de boodschap: aangeklaagd, aangepakt, aangenomen.

## Hoofdstuk 3: de echtgenoot

Het patroon van steeds drie delen zet zich voort bij Hosea zelf.

We lezen in hoofdstuk 3 drie dingen over hem.

Ten eerste: hij was zijn vrouw trouw, zelfs toen ze hem ontrouw was.

Ten tweede: hij was hard tegen haar en een tijd lang ging hij zelfs niet met haar om als een man met zijn vrouw. Hij bracht haar

terug naar huis, maar hij deelde het bed niet met haar - daarmee gaf hij de periode aan van straf tijdens de ballingschap, waar God de Joden doorheen zou laten gaan.

Ten derde: ze was bang voor hem. Zijn vrouw had een heilig ontzag voor hem en ze beefde als ze bij hem in de buurt was. Dat betekende ook dat er langzamerhand weer respect en loyaliteit in haar leven terugkwamen.

## De boodschap (hoofdstuk 4 - 14)

De hoofdstukken 4 - 14 maken ons de boodschap duidelijk, die we uit deze huwelijksrelatie moeten halen. Net als het boek Amos is ook Hosea een verzameling van de preken van de profeet. worden ons gepresenteerd zonder dat er een bepaalde volgorde in zit. Toch kunnen we die boodschap wel onder een paar opschriften samenvatten, en dat maakt het begrijpen tijdens het lezen ook veel gemakkelijker.

We moeten steeds voor ogen houden dat alles wat Hosea zegt, om deze twee thema's draait: de ontrouw van Israël en de trouw God. Dit geeft heel mooi het contrast weer tussen de chesed van God en het uitblijven van een daarop passend antwoord van de kant van het volk. En dat is nu net het belangrijkste thema van de hele profetie.

Je leest daarin wat God voor probleem met Zijn volk heeft; Hij wil hen Zijn medeleven en liefde laten ervaren, maar ze zien dat niet. Tegelijkertijd zit God met het volgende dilemma: Wat moet je aan met een volk waar je van houdt, maar dat jou niet trouw is?

### **Israëls ontrouw**

Hosea onderscheidt zeven zonden -,die gaan we hier 'de zeven dodelijke zonden van Israël' noemen. In de opsomming ervan kun je duidelijk zien dat God niets van die zonden is ontgaan: Hij wist precies wat Zijn volk deed.

1. **Ontrouw.** Het volk was ontrouw geworden; zowel in het houden van z'n eigen huwelijksbeloften als tegenover God.
2. **Onafhankelijkheid.** De door God verkozen regering zetelde in Jeruzalem, maar ze hadden zich een eigen koninklijke familie uitgekozen met een eigen onafhankelijk koninkrijk. En uiteraard is onafhankelijkheid de kern van de zonde. Ze drukten daar heel duidelijk mee uit dat ze God niet boven zich als Vorst duldden. Ze hadden liever hun eigen koninkrijk; ze verzetten zich actief tegen de koning die God had verkozen en die in het zuiden zetelde.
3. **Intriges.** Het gebrek aan loyaliteit tegenover God zie je weerspiegeld in het gebrek aan loyale trouw tegenover elkaar. De mensen kletsten over elkaar achter elkaars rug, ze gingen stiekem contracten aan met de een tegen de ander en veel mensen voelden zich er niet meer veilig.
4. **Afgoderij.** Het gouden kalf van Samaria krijgt ruim aandacht in de profetie van Hosea. Openlijk bekenden de mensen daar hun aanhankelijkheid aan de Kanaänitische goden en gaven ze zich in de aanbidding van heidense goden. De heilige hoogten van de Kanaänitische godsdienst werden weer in ere hersteld.
5. **Immoraliteit.** De stier was. het symbool van vruchtbaarheid; seksuele immoraliteit werd heel gewoon. De wetten over seksuele praktijken in de boeken van Mozes hadden ze aan de kant gelegd en ze hadden liever de losse moraal van de volken rondom hen. We hebben er eerder al op gewezen, dat ze zulke vormen van immoraliteit beschouwden als 'religieus', ook al waren dat flagrante schendingen van de heilige Wet van God.
6. **Onwetendheid.** De reactie op de profetie van Hosea maakte wel duidelijk dat Israël er geen flauw benul meer van had, dat het op allerlei manieren de Wet van God volledig aan het overtreden was. Maar het probleem was nog niet zozeer, dat ze God niet meer kenden - ze wilden eenvoudig God niet



meer kennen.

7. **Ondankbaarheid.** God onderstreept de ondankbaarheid, die ze door hun gedrag laten zien nog eens extra, door Hosea een serie beelden te geven, die ze niet meer van hun netvlies weg konden krijgen.

In hoofdstuk 7 gebruikt Hosea een breed scala aan beelden om het karakter van Israël tot uitdrukking te brengen, maar dat zijn niet bepaald vriendelijke beschrijvingen. Hij zei dat hun kwalijke hartstochten net een hete oven zijn die klaargemaakt is om hel deeg te gaan bakken. Hij vergeleek hen ook met een koek in een oven die niet wordt omgekeerd en die dus aan één kant verbrandt, terwijl de andere kant niet gaar wordt. Zo'n koek kun je volstrekt niet eten - een beeld van de halfslachtigheid van het volk. En die bereidheid om altijd maar weer water bij de wijn te doen, maakt het volk in de praktijk nutteloos.

Hosea noemt nog een paar vergelijkingen: het volk is net als een duif die gevangen zit in een net en die probeert om daaruit te komen. Israël is niemand trouw gebleven en zeker God niet. Het ene moment ging het hulp zoeken bij Egypte en het ander" moment bij Assyrië - maar nooit bij God. Dus blijft er God niets anders over dan het te vangen en het te straffen.

## De schuldige partijen

Hosea vervolgt zijn lijst van dodelijke zonden door de vier groepen aan te wijzen, waarvan hij vindt dat die verantwoordelijk zijn voor de wantoestanden in het land.

1. **De priesters.** Zij konden God kennen en zij hadden het volk aan de Wet van God moeten herinneren, want onder die wet was er in een offer voorzien voor het geval ze toch zouden zondigen. Maar ze hadden hun verantwoordelijke plicht verzaakt. Deze mannen, die in feite een voorbeeld hadden moeten zijn, waren even slecht als de rest.

2. **De profeten.** Israël had me daar even een groot aantal profeten, maar het waren allemaal valse profeten. Ze zeiden tegen het volk van God dat ze zich geen zorgen hoefden te maken over hun gedrag, want God zou toch die vreselijke dingen niet doen, waarmee Hij gedreigd had - en dat was natuurlijk precies wat de mensen graag hoorden. Maar God heeft behoefte aan mannen die het volk wel vertellen wat ze niet willen horen, zelfs als het hen wat kan kosten,

3. **De vorsten. (of koningen).** Ook al had God die noordelijke koninklijke familie niet zelf gekozen, de koningen waren wel verantwoordelijk voor de mensen. In sommige opzichten waren de koningen net voorgangers voor de mensen, want zij moesten ervoor zorgen dat de mensen de wet van God bleven gehoorzamen. Nu maakten maar weinig van die koningen zich er op een of andere manier druk om, hoe het volk met die godsdienstige plichten omging. Veel mensen zagen de koningen als een voorbeeld voor hun leven. Als ze dus zagen dat het er aan het hoofd van het volk immoreel aan toeging, dan namen ze aan, dat er ook niets mis mee was als zij op dit punt net zo leefden als de koning.

4. **De profiteurs.** Er waren er veel die goud geld verdienen op de huizenmarkt, en de armen trokken altijd aan het kortste eind. De Wet van God sprak klare taal als het ging om het berekenen van rente en het uitbuiten van de armen. Hosea noemt die geldkloppers extra; hij vindt dat mensen die de maatschappij verzieken.

### **De oordelen**

Hosea vertelt aan de mensen, dat hen op drie gebieden lijden te wachten staat.

1. **Onvruchtbaarheid.** Hij zegt dat ze op miskramen moeten

gaan rekenen, en sommige vrouwen zullen helemaal niet zwanger kunnen worden. Weer anderen zullen hun baby al verliezen bij de geboorte.

2. **Bloedvergieten.** Dan voorspelt God dat er een vijand zal komen die het land aanvalt en die veel slachtoffers maakt. God zal hen dan niet verdedigen.

3. **Verbanning.** Uiteindelijk zal deze vijand het helemaal voor het zeggen krijgen en zal hij hen uit hun land wegvoeren.

### **Gods trouw**

Deze straffen vormen de harde kant aan de profetie van Hosea. Ook al is hij veel zachtaardiger dan Amos - hij heeft het volk toch ook een stevige uitdaging voor te houden en dat komt hard aan. Maar het is niet z'n eerste doel. Het hoofdthema in zijn profetie is, dat God altijd trouw zal blijven, ook al is het volk op alle punten nog steeds ongehoorzaam.

In Timotheüs lezen we een krachtige uitspraak over onze relatie met Jezus. Daar staat dat als wij Hem verloochenen en verlaten, Hij ook ons zal verloochenen en verlaten; maar als wij Hem ontrouw worden, Hij ons altijd trouw zal blijven. Die tekst zou wel eens rechtstreeks uit Hosea kunnen komen.

Want het goede nieuws is, dat God helemaal meeleeft met het volk Israël. Dat is de ware inhoud - de kern - van Hosea's woorden.

We zouden met de letters van het woord G-O-D een ezelsbruggetje kunnen maken, zodat we nooit meer vergeten, dat God Zijn volk nooit opgeeft; Hij gaat in Zijn liefde altijd door met Zijn zorg voor hen. **G**od weet niet van **O**pgeven; Hij gaat altijd **D**oor.

### GOD KAN HEN NIET VRIJUIT LATEN GAAN (5:10 - 6:6)

Dit gedeelte beschrijft de afkeer die God heeft van de betuigingen van berouw van het volk. Hij zegt: "Want Ik ben het die Efraïm aanvalt als een leeuw, als een sterke leeuw keer Ik mij tegen het volk van Juda: Ikzelf zal hen verscheuren, Ik zal hen wegslepen, en niemand die hen redden kan. Ik ga terug naar de plaats waar Ik woon, totdat ze voor hun daden geboet hebben en Mij weer gaan zoeken. Door de nood gedreven zullen ze weer naar Mij vragen." God zegt hier dat ze alleen maar gaan praten over een terugkeer naar Hem als er moeilijkheden komen, want dan mag Hij weer helpen, maar dat ze daarbij volstrekt niet van plan zijn, van gedachten te veranderen. Daarom kan God niet om die vraag heen en zegt Hij: "Wat moet Ik met je beginnen, Efraïm? Wat moet Ik met je beginnen, Juda? Want jullie liefde is als een ochtendnevel, als dauw die 's morgens vroeg verdwijnt. Daarom heb Ik jullie gedood met de woorden die Ik sprak, jullie neergehouden door mijn profeten; zo brak het volle licht van Mijn recht door. *Want liefde wil Ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer waard dan enig offer.*"

### GOD KAN HEN NIET VERGETEN (11: 1 - 11)

God doet een beroep op hun geheugen en op hun gevoel: Hij .', herinnert hen aan de tijd dat Israël nog een kind was; God hield van hen als van een zoon en bevrijdde hen uit Egypte. Maar hoe meer God hem dichterbij zich wilde hebben, des te meer hij zich ging verzetten: hij ging aan de Baäl offeren en hij verbrandde wierook voor de afgoden. En ook al had God hem van de wieg af opgevoed en hem leren lopen en hem in Zijn armen gekoesterd, toch stootte Israël God van zich af en wilde echt niets van Hem weten.

Maar God roept' dan: "Ach Efraïm, hoe zou Ik je ooit kunnen prijsgeven? Hoe zou Ik je kunnen uitleveren, Israël? Mijn hart wordt verscheurd, door barmhartigheid word Ik bewogen. Want

God ben Ik, en geen mens, Ik ben in jullie midden, Ik ben heilig, Ik zal niet meer in woede ontsteken."

Sterker dan zo kan God Zijn gevoelens toch haast niet uitdrukken? Want wat er ook gebeurt, God kan Israël toch niet vergeten.

#### GOD KAN HEN NIET VOOR SCHUT LATEN STAAN (14:1-9)

In dit gedeelte lezen we een hartstochtelijke oproep van God aan het volk om zich tot Hem te bekeren en Hem de kans te geven hen te genezen van hun afgodisch gedrag. Ik weet wel dat Israël opzettelijk gezondigd heeft - het heeft echt alles gedaan om God door z'n afgoderij uit te dagen. Maar toch zegt God tegen hen, dat Hij hun zonden wil vergeven, als ze zich tot Hem bekeren. Hij kan hen nooit in de steek laten. Dit gedeelte sluit af met een krachtig woord: *"Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden; wie wijs is, neemt ze ter harte. Want de wegen van de HEER zijn recht: wie rechtvaardig is, verlaat ze niet; maar wie zich verzet, komt ten val."* Het is een van de krachtigste uitnodigingen in de hele Bijbel aan mensen, die niets willen weten van Gods liefde. Het is ook het slot van de profetie. Israël krijgt een laatste kans - of het volgt de wegen van God of het blijft doorgaan in z'n eigenzinnige dwaasheid.

## Wat kunnen we vandaag doen met Amos en Hosea?

Allereerst moeten we toegeven, dat geen van beide profeten Amos en Hosea erin geslaagd is om Israël bij God terug te brengen. De mensen negeerden hun beider boodschappen volledig en dwongen God daardoor om hen te straffen op de manier die Hij hun beloofd had. In 721 v. Chr. werden ze door de Assyriërs verslagen en weggevoerd in ballingschap - om nooit meer terug te keren.

Ten tweede moeten we wel beseffen dat er een groot verschil bestaat tussen onze omstandigheden en die waarin de beide profeten hebben gepredikt en geprofeteerd. In Israël kende men een theocratische regering; de Kerk en de Staat waren een en hetzelfde instituut. Maar in het Nieuwe Testament is dat anders, want daar zijn Kerk en Staat duidelijk gescheiden. Je kunt de situatie in het Nieuwe Testament aardig weergeven met de woorden, die Jezus zelf gebruikt heeft: *"Geef dan wat van de keizer is aan de keizer, en geef aan God wat God toebehoort."* Daarom leven we als christenen tegenwoordig in twee koninkrijken. Ik ben volgens mijn paspoort burger van het Verenigd Koninkrijk. Maar ik ben ook burger van het Koninkrijk van God. Daarom moeten we voorzichtig zijn als we profetieën uit het Oude Testament van toepassing willen verklaren op onze huidige situatie.

We hebben te lijden onder een ingewikkelde constructie, die is ingevoerd door Keizer Constantijn. Hij heeft in de vierde eeuw geprobeerd om de Kerk en de Staat tot één geheel te maken. Constantijn heeft geprobeerd om een christendom te scheppen, waarin het Koninkrijk van God en de koninkrijken van mensen een en hetzelfde zijn en zijn erfenis werkt door in de staatsvorm van veel Europese landen. Zo betekent het feit dat je in Engeland geboren bent, dat je in de Kerk geboren bent en zo hebben we bij ons lange eeuwen van een gevestigd christendom achter de rug. Maar als het aan God ligt, zijn Kerk en Staat twee

gescheiden instituten. En wij kunnen wel conclusies trekken uit oudtestamentische profetieën, maar we mogen daarbij nooit vergeten dat we die uit totaal andere omstandigheden losmaken dan die, waarin we ze van toepassing willen verklaren.

We kunnen natuurlijk de boodschap van Amos en Hosea niet overnemen en zomaar even gaan zeggen, dat ons volk aan God moet gehoorzamen op de manier zoals God dat van Israël verwachtte. Maar wanneer de profetieën aan het adres van een ander volk waren gericht, dan is het wel juist om onze situatie daarmee te vergelijken. Gods beschuldigingen aan die andere volken waren gebaseerd op het feit dat ze konden weten wat wel en niet goed was. Hun kennis daarvan was niet gebaseerd op de Wet van God. Daarom zal een niet-christelijk volk geoordeeld worden naar dezelfde maatstaf: heeft dat volk geleefd volgens hun intuïtieve kennis van goed en kwaad? Want die kennis hadden ze wel.

Zo kun je in dat verband dus wel praten over bepaalde zonden, die Amos en Hosea veroordelen bij die niet-Israëlitische volken. Denkt u maar aan onmenselijkheid, negeren van mensenrechten en wetgeving, die de rijken bevoordeelt en de armen benadeelt. Dat zijn de gebieden waar we het dan over mogen hebben. Nu wil dat ook weer niet zeggen dat de overige profetieën aan het adres van Israël geen enkele rol meer spelen. Ook daarin ligt een krachtige boodschap voor de Kerk van vandaag. Want die Kerk gedraagt zich tegenwoordig maar al te vaak net zoals het volk van Israël deed. Bovendien staan er in het Nieuwe Testament heel wat aanhalingen uit Amos en Hosea, die hun boodschap weer actualiseren. Ook wij moeten terug naar God, als we niet onder Zijn oordeel willen vallen. Dus als we deze profetieën lezen, dan moeten we ze allereerst betrekken op het volk van God en dan pas kunnen we daarmee in de hand onze eigen maatschappij gaan vertellen, hoe God wil dat wij leven.